

Lucie Chmelová:

Utvalgte norske aspektkonstruksjoner og deres ekvivalenter i tysk i et sammenlignende perspektiv

Opponent-uttalelse

Oppgaven representerer et solid arbeid og er fremlagt som diplomarbeid til statseksamen i norsk ved Karlsuniversitetet. Det er et dyptpløyende arbeid og prisverdig ikke minst fordi problemene med aspekt og aksjonsart er uoversiktlige, omstridte, terminologisk uklare og vanskelige å få oversikt over. Det gjelder både for fagfolk og ikke-fagfolk.

Oppgaven er bygd opp rundt en solid basis med definisjoner og historisk oversikt fra indoeuropeisk. Deretter følger en kontrastiv fremstilling av slaviske, germanske og (i mindre grad) latinske språk, og sist, men ikke minst, en sammenligning av norsk og tysk med utgangspunkt i litteratur oversatt fra norsk til tysk.

Den 106-sider lange oppgaven er velkomponert og klar i struktur og form og kan i seg selv brukes som referanselitteratur for andre som vil utdype problemstillingene.

Mest spennende å lese er kandidatens eget materiale der tidligere definisjoner og inndelinger anvendes. Det gjelder fra side 73. («Analyse» som tittel kunne med fordel vært presisert til «Analyse av eget materiale».) Det interessante, men ikke overraskende, er å se hvor fritt oversettere behandler de språklige originalkonstruksjonene ved oversettelsen. Kandidaten viser at oversetterne ofte tyr til forenklinger og bevisst mer leservennlige konstruksjoner for å komme ut av ellers kinkige problemer når det gjelder aspekt/aksjonsart-konstruksjoner.

På side 104 nevnes at konstruksjonen «begynne å» er mer hyppig enn «ta til å» og «gi seg til å». Dette er selvsagt ut fra stilistiske forhold. De to sistnevnte ligger på et høyere stilistisk nivå og har et noe mer alderdommelig preg enn førstnevnte.

De ytterst få språkfeil som finnes i oppgaven er mer sjarmerende enn skjemmende. I «Innledning» side 9 går kandidaten selv i den fella som diskuteres i oppgaven: Det er mest naturlig å bruke perfektum om det man har gjort i den oppgaven som foreligger, altså ikke «forsøkte», «gjorde», «prøvde» etc, men «har forsøkt», «har gjort», «har prøvd» etc.

Slurvefeil som «aspektkonstruksjoner», 9, «til an», 11, «slikt at», 25, «i bokmål», 104, og et tilsvarende antall ellers, er innenfor det akseptable antall i en såpass lang avhandling.

Praha den 29.8.2011

Thor Henrik Svevad, cand. philol.

Utenlandslektor